

BIULETYN INFORMACYJNY CENTRALNEGO MUZEUM MORSKIEGO W GDAŃSKU

NR 8
LISTOPAD 2003 ROK

SPICHLERZE NA OŁOWIANCE:

KONFERENCJE:

W dniach 7 - 13 października br. dyrektor J. Litwin przebywał w Wielkiej Brytanii, na konferencji Międzynarodowego Stowarzyszenia Muzeów Morskich, którego członkiem jest CMM. Konferencja ta odbywała się w Falmouth (Kornwalia), gdzie w czerwcu otwarto nowe muzeum morskie - Narodowe Muzeum Morskie Kornwalii. Instytucja ta specjalizować się ma w gromadzeniu i eksponowaniu małych konstrukcji pływających. Taki też był zasadniczy temat konferencji, który poszerzono o problem konserwowania oraz eksponowania zabytkowych statków. W konferencji uczestniczyło 86 przedstawicieli muzeów morskich z Europy, Stanów Zjednoczonych AP, Ameryki Południowej, Australii i Nowej Zelandii.

Pobyt w Wielkiej Brytanii umożliwił Dyrektorowi Litwinowi nawiązanie bezpośrednich kontaktów z organizacją społeczną opiekującą się historycznym statkiem „Cutty Sark”. Ponadto udokumentował w formie filmu nową postać doków Kompanii Wschodnio-indyjskiej w Londynie. W jednym z nich powstało Muzeum Doków (muzeum portu i rzeki Tamizy), które otwarto w lipcu bieżącego roku.

Dr Waldemar Ossowski reprezentował CMM na konferencji zatytułowanej: „Stan i potrzeby badań nad wczesnym średniowieczem w Polsce - 15 lat później”, zorganizowanej przez Instytut Archeologii i Etnologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu i PAN w Warszawie. Konferencja odbyła się w dniach 20 - 22 października br.

Zgodnie z tematem tego spotkania dr Ossowski przedstawił poster: „Wyniki ostatnich badań łodzi wczesnośredniowiecznych w Polsce”, który stanowił próbę podsumowywania ostatnich prac badawczych zrealizowanych w naszej instytucji w ramach dwóch projektów finansowanych przez Komitet Badań Naukowych. Była to jedyna prezentacja podejmująca problematykę szklenictwa i żeglugi wczesnośredniowiecznej w Polsce - tematu, który wg dr Ossowskiego, jest ciągle marginalizowany w rozważaniach nad wczesnym średniowieczem w Polsce.

W dniach 28 - 29 października br. dyrektor J. Litwin uczestniczył w posiedzeniu Senackiej Komisji Kultury w Warszawie. Spotkanie było poświęcone ochronie zabytków techniki i sytuacji Muzeum Techniki.

Wyjazd Dyrektora na zaproszenie Komisji Kultury Senatu był następstwem spotkania, które miało miejsce 1 października ubiegłego roku w CMM. Wówczas Senacka Komisja Kultury, - pod przewodnictwem p. Ryszarda Józefa Sławińskiego zapoznała się z planami rozwoju naszego muzeum oraz rysującymi się wówczas zagrożeniami i planami rozwoju naszej instytucji.

WYSTAWY:

Z okazji 85 rocznicy odzyskania niepodległości oraz powołania Polskiej Marynarki Wojennej w środę 12 listopada 2003 roku odbyła się uroczystość otwarcia stałej wystawy pod tytułem „Działalność morska Polaków w okresie 1772 - 1918”. Wystawę otworzyli: senator Maria Berny, admirał floty RP Roman Krzyżelewski i dyrektor CMM Jerzy Litwin.

STATEK - MUZEUM „SOŁDEK”

Prezes Gdańskiej Stoczni Remontowej S.A. im. J. Piłsudskiego Piotr Soyka, prof. Jerzy Doerffer i dyrektor Centralnego Muzeum Morskiego w Gdańsku Jerzy Litwin podczas uroczystości, która odbyła się w poniedziałek 17 listopada br. w CMM w Gdańsku odsłoniли na statku - muzeum s.s. „Sołdek” tablicę pamiątkową o treści: *„Remontowa Stocznia Gdańska im. J. Piłsudskiego S.A. sprawująca patronat nad Sołdkiem wykonała remont klasowy w listopadzie 2003 roku”*.

STATEK - MUZEUM „DAR POMORZA”

31 października br. odbyło się uroczyste spotkanie z okazji 750 - lecia ukazania się pierwszej pisanej wzmianki o Gdyni. Nie zabrakło opowieści o świecie baśni, dawnych zwyczajach i kaszubskiej historii Gdyni. Organizatorem spotkania było: Centralne Muzeum Morskie, Stowarzyszenie Przyjaciół Tradycji oraz „Magia Kaszub” - Ośrodek Baśni Kaszubskiej.

Z ŻYCIA CMM:

Dział Sztuki Marynistycznej przygotowuje się do otwarcia w przyszłym roku drugiej wystawy czasowej z cyklu „Polscy artyści o morzu”. Ekspozycja ma zaprezentować morski aspekt twórczości Jana Rubczaka. Planowane otwarcie wystawy pt. „Kolory morza. Motywy akwaticzne wśród pejzaży Jana Rubczaka” nastąpi w maju 2004 roku. Prezentowane prace będą pochodziły ze zbiorów muzeów krajowych oraz od prywatnych kolekcjonerów.

REMONT SPICHLERZY:

Zakończono prace remontowe i konserwatorskie przy spichlerzach „Panna” i „Miedź”.

Z elewacji spichlerzy usunięto warstwy farby, mokre i zasolone tynki. Naprawiono pęknięcia, szczeliny i ubytki. Zamalowano powierzchnie tynków wszystkich elewacji, wymieniono opierzenia szczytów i naprawiono dachy.

Fundusze na remont spichlerzy CMM przyznało - w formie specjalnej dotacji Ministerstwo Kultury.

TPCMM:

Zbliży się 45 rocznica powstania Towarzystwa Przyjaciół CMM. Dla uczczenia jubileuszu TPCMM postanowiło wybić okolicznościowy medal w nakładzie 200 sztuk. Projekt medalu został wykonany przez mgr Krystynę Bryłko. Awers medalu przedstawia latarnie morskie, rewers natomiast wizerunek Żurawia. Uroczystość jubileuszowa 45 - lecia Towarzystwa odbędzie się wiosną 2004 roku.

DZIAŁ BADAŃ PODWODNYCH

W październiku b.r. archeologiczna ekipa badawcza CMM prowadziła z pokładu statku "Kaszubski Brzeg" prace badawcze na Zatoce Gdańskiej. Celem ich było wykonanie dokumentacji wraka jednostki z końca XVIII wieku, zalegającej 5 Nm na północ od obecnego wejścia do portu Gdańskiego, na głębokości 17 metrów. Wrak ten został odkryty rok temu, ale z powodu zalegania na nim trzech pocisków kalibru 203 mm, prace badawcze można było rozpocząć po usunięciu niewybuchów przez Marynarkę Wojenną, co nastąpiło pod koniec lipca b.r. Omawiany wrak to pozostałości płaskodennej jednostki, mierzący 26 metrów długości i 6,40 szerokości, wykonanej z dębiny. W rzucie poziomym badany kadłub jest najszerszy na śródokręciu i zwęża się ku obu końcom, aby przejść w ostro zakończoną rufę i dziób. Płaskie dno jest zmontowane z klepek o grubości 10 cm i szerokości 20-27 cm łączonych na styk, wzmocnionych dennikami. Do krawędzi bocznych denników przymocowane były krótkie wręgi wzmacniające burty. Z burt zachował się tylko fragmentarycznie zachowany pas dolnego poszycia na części wschodniej, natomiast liczne pozostałości poszycia leżą porozrzucane obok. Kształt wręgow wskazuje, że rozchylone burty miały poszycie z klepek montowanych na styk. Jest to pierwszy w Polsce odkryty wrak pokazujący techniki skutnicze stosowane w trakcie budowy jednostek używanych w żegludze śródlądowej i pomocniczej u ujścia Wisły pod koniec XVIII wieku.

Opracowanie: Sylwia Lauryn